

UNIVERSITETET
I OSLO

0605-9
ARKIV
KOPI

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE
OG NUMISMATIKK

Oldsaksamlingen med Vikingskipshuset

Frederiks gate 3

0164 Oslo

Besøksadresse

Frederiks gate 2

Telefon: 22 85 95 66

Telefaks: 22 85 95 24

email: i.h.v.muller@iakn.uio.no

Fylkesarkeolog Inger Liv Gøytil Lund
Buskerud fylkeskommune
Kulturetaten
Haugesgt 89
3020 DRAMMEN

Deres ref:

Vår ref:98/5940 IVM - 1

Oslo: 21.oktober 1998

Stein gård, gnr.9, Ringerike kommune, Buskerud.

Det henvises til befarig 25.september. Jeg har satt opp følgende tema:

1. KIRKEN.

Påvisning av eldre forgjenger.

Ved tidligere kirkeundersøkelser er en eldre forgjenger alltid påvist i området ved korbuen, fordi dette har utgjort det liturgiske midtpunkt. En yngre kirke har større dimensjoner, og en forgjenger må derfor søkes øst og vest for korbuen. Orienteringen av eldre og yngre kirke kan være noe forskjellig. En eldre kirke er ofte tilpasset de topografiske forhold. Sporene kan delvis være ødelagt av graver. Det er også spørsmål om inngrep i nyere tid, som fremgravningen av hellegulvet i 1920-årene.

Påvisning av kirkegårdens avgrensning, eventuelt eldre og yngre.

Ved undersøkelse i kirkeruinen for påvisning av en eldre forgjenger må dokumentasjonsmaterialet om kirkeruinen gjennomgås. Det vil kunne gi opplysninger om hvilke inngrep som er gjort. Norges Kirker, Buskerud bind 2, s.127 har referanse til materiale. Gjennomgangen vil kunne være rettleidende for valg av undersøkelsesområde. En indirekte indikasjon er også graver, dersom de stratigrafiske forhold angir at de er eldre enn stenkirken. En feilkilde her er at tidlige kristne graver ikke nødvendigvis var knyttet til kirkebygning. I så tilfelle vil man allikevel få påvist hvor langt tilbake de kristne begravelser går.

2. VIKINGTIDS- OG MIDDELALDERGÅRDEN.

Det er sannsynlig at hovedbygningen har ligget på samme sted i vikingtid og middelalder. Hvordan kommer man på sporet av den? Er det bevart murete kjellere under noen av de stående bygninger? Er det spor i terrenget? Er topografien endret i nyere tid? Hvor gikk de eldre kommunikasjonslinjer? Er det bevart eller kjent førkristne graver?

Norges Kirker samme sted som ovenfor har referanse til en del materiale som bør gjennomgås.

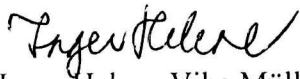
Denne gjennomgangen bør også inkludere kartmateriale.

Jeg hadde telefon fra Christian. Han og Terje Gansum har foretatt en del kartlegging som er relevant i denne sammenheng.

Det bør foretas en befaring av kirkeruinen og området rundt Stein gård når vegetasjonen er på sitt laveste. Stikkord her er topografi, kirkegårdsmuren, førkristne graver, andre fysiske spor. Vedlagt følger kopi av Norges kirker vedrørende Stein kirkeruin. Det hadde vært en fordel om noen kunne samle inn det relevante materiale det er henvist til på side 127. I tillegg bør materiale om eiendomsforhold samles inn.

Dette blir et spennende og viktig prosjekt.

Med takk for en hyggelig dag og hilsen

Inger Helene Vibe Müller